

21 Beste autore batzuk

Beste idazle eta obra batzuk

Gure letren Aro Klasikoan aukera bat egin behar izan dugu. Idazle eta obra garrantzitsuak ezagutu eta landu ditugu. Baina beste batzuk utzi behar izan ditugu, neurri egokitzearren. Ikuspegia osatzeko, hona horietako batzuen laginak, labur-labur bilduta.

EZEZAGUNA. Elorriur aurkitutako
1609. maitasun kanta

*Ene begiakaz bibotzen artean
errenkore handiak erne zitean.*

*Onerestea daukat bibotzean sarturik
linda eder galant bat kausea izanik.
Begiratu negion eta egun batean
errenkore handiak erne zitean.*

*Bibotza begien dago kereila,
zana librea haiek gaitik katiga zidila.
Eta atera ebelako bere etxerean
errenkore handiak erne zitean.*

*Begiak deutse egotzen bibotzari kulpea,
barganik jaijo zala onerestea.
Ta bagaitirren aditu zeren zirean,
errenkore handiak erne zitean.*

RAFAEL MIKOLETA. Euskara ikasteko
1611, Bilbo. lehen metodoa

Modo breve de aprender la lengua vizcaína, 1653

(Tabernan)

D. PEDRO Mutil, iguk
edaten, ze piperrak
piketan jok.

A.: Zein atsegin dau,
zuria ala gorria?

D. P. Ekazu zurire-
an, zerren da bero-
ago goizetarako.

D. JUAN Ta osasun-
tsuago da gorria
baino.

*Amoren kontentuek
ez daude irauten.
Kanpoan lorak legez
dira galtzaiten.*

*Lar adi bazagotzaz
fapore bateri,
etorriko jatzu
gatxa bertati.*

JOAN KLABERIA. Garibai eta Etxabe
1636. historialarien aurka

Elizara erabiltzeko liburua-ren sarreran

*Burlatzen naiz Garibaiez,
bai halaber Etxabez,
zeinak mintzatu baitire
erdaraz euskaldunez.
Ezen direnaz geroztik
euskaldunak bek biak
euskaraz behar zituzten
egin bere historiak.*

BERNARD GAZTELU- Marinelentzat,
ZAR. ZIBURU. 1619-1701 prosaz eta bertsoz

Egia katolikak, 1686

*Urrun badi, Parnasoko
musa zabar profanoa,
eta zato, zeruko
musa dibinoa.
Jesus Kristo gure jauna
ekar bezate bibotzek,
iturriek ur saildua,
fruitu bizia haritzek.
Adio, Febus, hire etxe,
hire itsaso guztia,
ez zarete asko hiltzeko
ene egarri handia.*

EZEZAGUNA Maitasun poema. 1723ko
ezkontza baten harian

Maitia nun zira (Lehen zatia)

*Maitia, nun zira?
Nik ez zütüt ikusten,
ez berririk jakiten,
nurat galdü zira?
Ala kanbiatu da zure deseina?
Hitz eman zenereitan,
ez behin, bai berritan,
enia zinela.*

JEAN ROBIN, 1738-1821. Iraultza fran-
DONIBANE LOHIZUNE. sesari kritika

Nazioneko Besta, 1789 (Zatiak)

*Senperen egin dute besta bat handia.
Deklaratzera noa, guziek goardia.
Jaun erreterak ditu denak gomiatu,
nazioneko besta dute oboratu.*

*Atso zabar batzuk, ongi apaindurik,
plazara bildu dira, elgar aditurik.
Ikusi dutenian ban ez dela deusik,
ostatura joan ziren, bibotzak ilunik.*

PEDRO ASTARLOA. Pablo apologista-
DURANGO. 1751-1821 ren anaia

Berbaldi Ikasbidekuak, 1816

*Murmurazinoea sarri eta sarri hasi obi
da alabantzeagaz. Urليا, esaten da, ze
gizon ona dan. Ez dozu hori tabernan,
jokoan, ez edanik ikusiko. Gizon zin-
tzoa, prestua eta behargina; ez dago
bera lezkorik adiskide bati mesede bat
egiteko; ez deutsu horrek egunik itxiko
meza entzun бага, ez da luzaro egongo
konfesadu eta komulgadu бага. Ez
neuke nabi bera baino adiskide boberik.*

FRAI BARTOLOME. Dantzen kontrako
MARKINA. 1768-1838 obra ospetsua

Olgeta eta Dantzen Gatz-Ozpinduba, 1816

*Dinot "neskak", ezkondu bagako emaku-
meak gaiti, neskatilak ez esatearren.
Bada, neskatilearen izenak, guztiak ondo
dakien legez, beragaz dauka errespetua,
modestia, onestidadea, ta lotsorra izatea.
Ta modu batan piestarik piestara, ta dan-
tzarik dantza gizon esku artean likinduta
dabiltzan emakume ezkondu bagakoak,
ez daukeen legez, ez lotsarik, ez modes-
tiarik, ez onestidaderik, ezin emon legioe
egiazko arrazoean "neskatilearen" izen
ondraua, ezpada neskaren izena. Ez jako
beleari uso esaten, ezpada belea.*

JOAKIN LIZARRAGA. Eguesibar, Iruñea
ELKANO. 1748-1835 ekialdeko hizkera

Obra zabala: sermoiak, kateximak...

*Bazebiltza bazebiltza, nondik harrapa-
tu deskuidoren bat Jaun dibinoan;
baina ezin. Azkeneko erresolbitu zute
bilaraztea halaz edo bolaz. Judas
Iskariote apostolu traidorea joan
zekiote, eta bogeita hamar dirutan
ajustatu zue axuri dibinoa entregatzea
haien eskuetan. Hain merke saldu zen
gloriako Jaun errege, balio duena zeru
guztiak adina!*